Loodswezen: ACOD verzet zich tegen privatisering

Nieuws donderdag 1 oktober 2026

In een eerder artikel waarschuwde ACOD Overheidsdiensten voor mogelijke plannen om delen van de Vlaamse loodsdienst onder te brengen in een private structuur naast de bestaande publieke dienst. Toen ging het nog vooral over signalen, denkpistes en onbeantwoorde vragen. We benadrukten daarbij dat loodsdienstverlening geen gewone economische activiteit is, maar een veiligheids-kritische openbare opdracht die omwille van veiligheid, continuïteit, onafhankelijkheid en algemeen belang publiek verankerd moet blijven.

Tijdens de voorbije maanden kreeg het dossier echter een nieuwe en veel concretere dimensie. Zo ging een website van Vlaams Loodswezen BV online, waarmee de organisatie zich voorbarig als nieuwe private speler binnen de Vlaamse loodsdienst positioneert. Tegelijkertijd kwamen er voorstellen tot aanpassing van verschillende regelgevende bepalingen in beeld die een dergelijke private werking mogelijk zouden moeten maken.

Maar intussen wordt ook duidelijk dat de mogelijke gevolgen veel verder reiken dan het loodswezen alleen. De loodsdienst staat immers niet op zichzelf, maar maakt deel uit van een bredere nautische keten binnen MDK. Veranderingen aan één essentiële schakel kunnen gevolgen hebben voor de samenwerking, taakverdeling, personeelsbezetting, verantwoordelijkheden en operationele continuïteit in die volledige keten.

Toekomst nautische dienstverlening

Daarmee gaat dit dossier niet langer uitsluitend over de toekomst van het statuut van de loodsen. Het gaat over de toekomst en organisatie van de volledige nautische dienstverlening binnen MDK.

Wanneer een publieke kerntaak gedeeltelijk uit die geïntegreerde keten wordt gehaald en bij een private speler terechtkomt, moet duidelijk worden gemaakt welke gevolgen dat heeft voor de andere diensten en personeelsgroepen die vandaag mee instaan voor een veilige en vlotte scheepvaartbegeleiding.

De vragen uit ons eerdere artikel krijgen met mondjesmaat antwoorden. Wie zit precies achter deze private structuur? Welke afspraken of contacten zijn er met de Vlaamse overheid? Welke regelgeving wil men precies aanpassen en waarom? Welke gevolgen werden onderzocht voor de andere onderdelen van de nautische keten? Maar vooral: bestaat er een globaal plan voor de toekomstige organisatie van die keten waarover het personeel en de vakbonden vandaag nog niet volledig zijn geïnformeerd?

Volledige transparantie

Volledige transparantie is daarom noodzakelijk. Wanneer een private speler zich voorbereidt om activiteiten te ontplooien binnen een veiligheids-kritische openbare dienstverlening, personeel uit die openbare dienst

benadert en de mogelijke gevolgen zich uitstrekken over andere onderdelen van MDK, kan dit niet worden voorgesteld als een geïsoleerde hervorming van het loodswezen. De fundamentele vraag wordt daardoor nog groter: gaat dit enkel over een private loodsdienst, of vormt dit de eerste stap in een bredere hertekening van de nautische keten binnen MDK?

Voor ACOD Overheidsdiensten kan van zo een fundamentele hervorming geen sprake zijn zonder volledige openheid, een grondige analyse van de gevolgen voor alle betrokken personeelsgroepen en volwaardig sociaal overleg.

Geert Dermaut, Jan Van Wesemael